

LANGINGERLAND PEILT OVER AARDGASVRIJ WONEN

Gemeente Lansingerland

Maart 2019

COLOFON

Uitgave

I&O Research

E info@ioresearch.nl

W www.ioresearch.nl

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T 020 308 48 00

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede
T 053 200 52 00

Rapportnummer

2019/036

Datum

Maart 2019

Opdrachtgever

Gemeente Lansingerland

Auteurs:

Lisette van Noort
Davinia Wilson

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

Aanleiding

Om de klimaatdoelen te halen moeten alle gemeenten in Nederland uiterlijk in 2050 van het aardgas af, dus ook Lansingerland. Om dat te bereiken gaat de gemeente Lansingerland aan de slag met een warmtevisie waarin Lansingerland per wijk de alternatieven voor aardgas in kaart brengt. Ook bekijkt de warmtevisie de volgorde waarin de wijken van het gas af gaan om in 2050 helemaal aardgasvrij te zijn. Om mede input te leveren aan deze warmtevisie heeft I&O Research in opdracht van de gemeente Lansingerland een peiling uitgevoerd over aardgasvrij wonen in Lansingerland.

Methode

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van raadpleging van het Burgerpanel Lansingerland Peilt. Het panel bestaat uit 1.481 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Lansingerland, die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente. De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. De peiling over aardgasvrij wonen werd gecombineerd met vragen van de Rekenkamer Lansingerland over burgerparticipatie. De resultaten van die peiling vallen buiten dit onderzoek.

Leden van het burgerpanel konden de vragenlijst invullen van 14 tot en met 24 februari 2019.

Respons

Voor dit onderzoek zijn alle 1.481 panelleden uitgenodigd, bij 17 kon de uitnodiging niet worden bezorgd vanwege een fout e-mailadres of volle mailbox. In totaal namen 754 leden deel aan het onderzoek. Dit is een respons van 52 procent, ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en (woon)kern. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en kern zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhouding. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Lansingerland.

Indien de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

HUIDIGE WONING

Merendeel inwoners verwarmt en kookt met aardgas

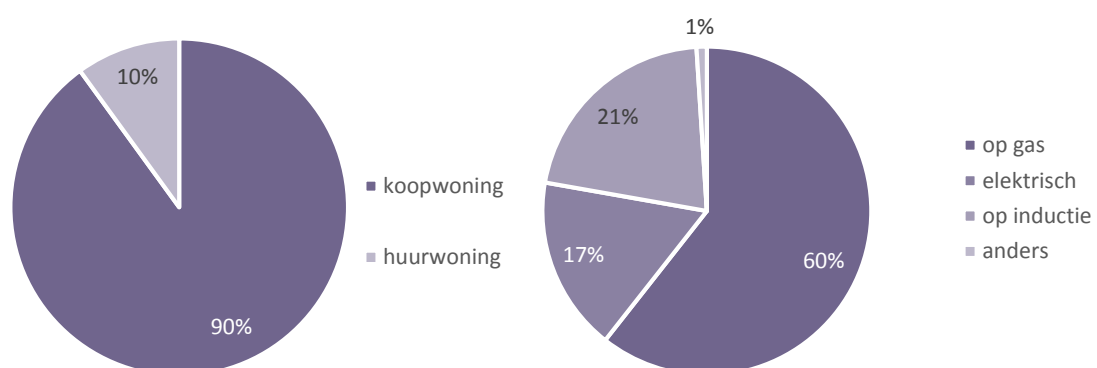
De meeste respondenten wonen in een koopwoning (90%). Ruim de helft (55%) van de woningen heeft een bouwjaar van 1990 of later.

Bijna alle woningen (95%) worden verwarmd met een Cv-ketel (gas), slechts een beperkt aandeel wordt (ook) verwarmd met een houtkachel (5%), stadsverwarming (3%) of warmtepomp (2%). Koken gebeurt in de meeste gevallen op gas, een op de vijf geeft aan op inductie te koken en 17 procent kookt elektrisch.

In Bergschenhoek wordt een groter aandeel woningen verwarmd door middel van stadsverwarming (11%). Inwoners met een koopwoning geven vaker aan op inductie te koken (23%), in huurwoningen is het aandeel dat op gas kookt groter (73%).

Figuur 1

Verdeling koop- en huurwoningen (links), wijze van koken (rechts)

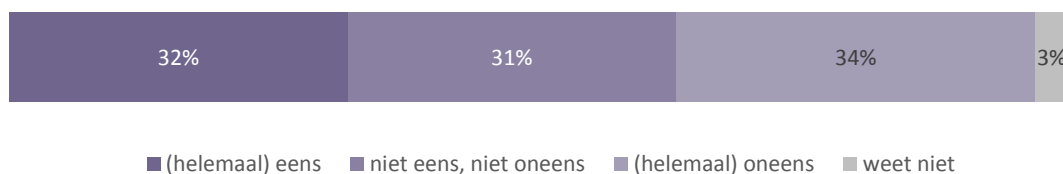
AARDGASVRIJE WONING

Een derde wil aan de slag met aardgasvrij maken woning

Aan respondenten met een koopwoning is een aantal vragen voorgelegd over het aardgasvrij maken van de eigen woning. Over het graag aardgasvrij maken van de woning zijn zij verdeeld: een op de drie wil hier graag mee aan de slag en even grote groepen willen dit niet of staan hier (nog) neutraal tegenover.

Figuur 2

Ik wil graag aan de slag met het aardgasvrij maken van mijn woning (koopwoning)

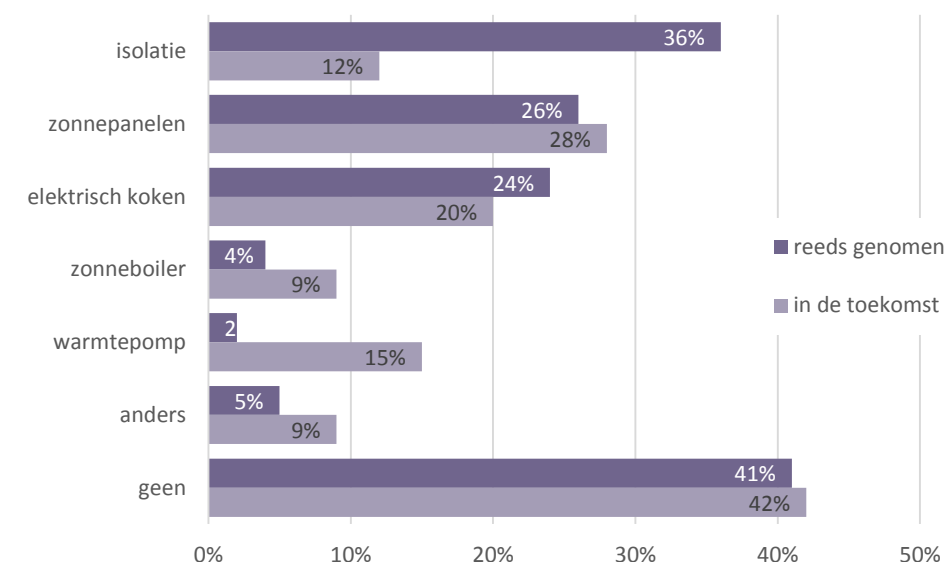
De bereidheid om de eigen woning aardgasvrij te maken is in Berkel en Rodenrijs wat hoger dan in Bergschenhoek en Bleiswijk. Inwoners jonger dan 45 jaar overwegen vaker om maatregelen te nemen om de eigen woning aardgasvrij te maken dan oudere inwoners. Met name zonnepanelen wordt door hen vaker genoemd als te overwegen maatregel voor de toekomst.

Drie op de tien overwegen zonnepanelen

Er zijn diverse maatregelen die woningeigenaren kunnen treffen om hun woning aardgasvrij te maken. Zestig procent heeft hiertoe reeds een of meerdere maatregelen genomen. Isolatie, zonnepanelen en elektrisch koken zijn de meest getroffen manieren om de woning aardgasvrij te maken. Voor de toekomst overwegen respondenten vooral de aanschaf van zonnepanelen en het overgaan op elektrisch koken.

Figuur 3

Maatregelen om de woning aardgasvrij te maken (koopwoning)

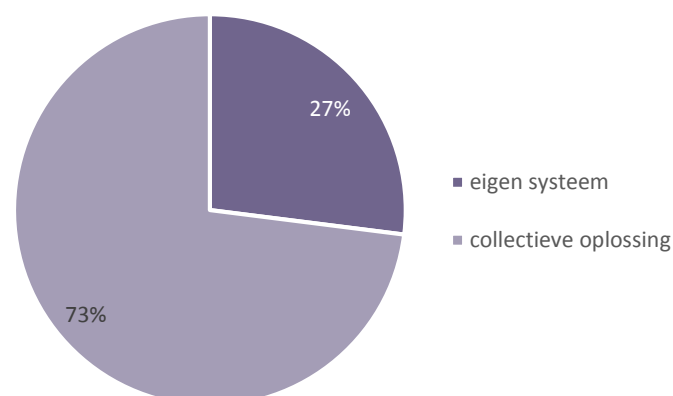
AARDGASVRIJE WONING

Voorkeur voor collectieve maatregelen

Om de eigen woning aardgasvrij te maken is het mogelijk om (een behoorlijk bedrag) te investeren in een eigen systeem. Een eigen systeem kan zorgen voor lagere maandelijkse energielasten. Een andere mogelijkheid is om te kiezen voor een collectieve oplossing. Hierbij is de investering beperkter, de maandelijkse energielasten blijven dan ongeveer gelijk. Driekwart van de inwoners is niet bereid de investering voor een eigen systeem te doen en geeft de voorkeur aan een collectieve oplossing.

Figuur 4

Investeren in eigen systeem of collectieve oplossing (koopwoning)

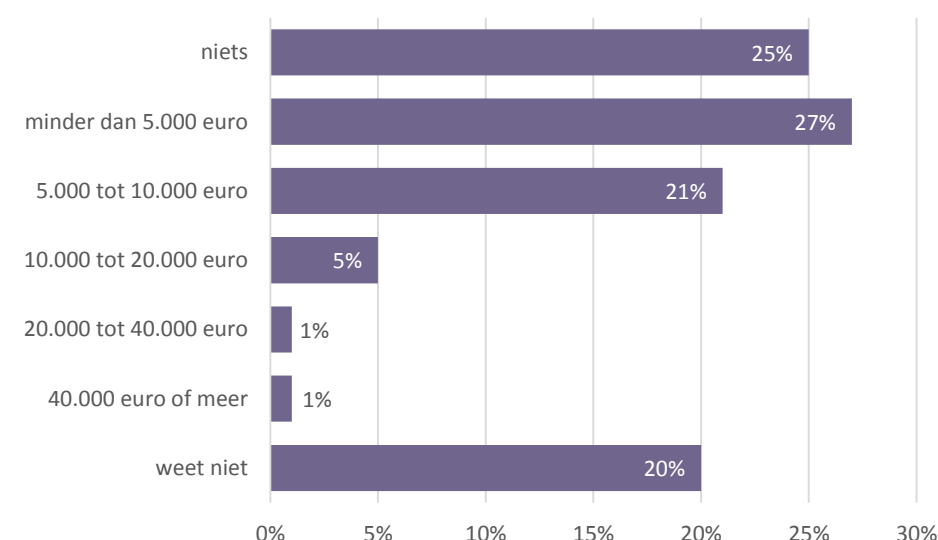
Onder jongere inwoners (onder de 45 jaar) is de interesse in een eigen systeem groter dan gemiddeld, 65-plussers geven vaker de voorkeur aan een collectieve oplossing. Het aandeel inwoners dat tot 10.000 euro denkt te investeren om de eigen woning aardgasvrij te maken is het grootst onder inwoners jonger dan 45 jaar en hoger opgeleiden.

Bereidheid tot investeren beperkt

Een kwart van de inwoners met een koopwoning verwacht uiteindelijk zelf niet te investeren in het aardgasvrij maken van hun woning, een iets groter deel denkt hier minder dan 5.000 euro aan te besteden. Een op de vijf denkt tussen de 5.000 en 10.000 euro te investeren in het aardgasvrij maken van hun huis, 7 procent verwacht hier meer dan 10.000 euro voor neer te leggen.

Figuur 5

Hoeveel verwacht u zelf te investeren? (koopwoning)

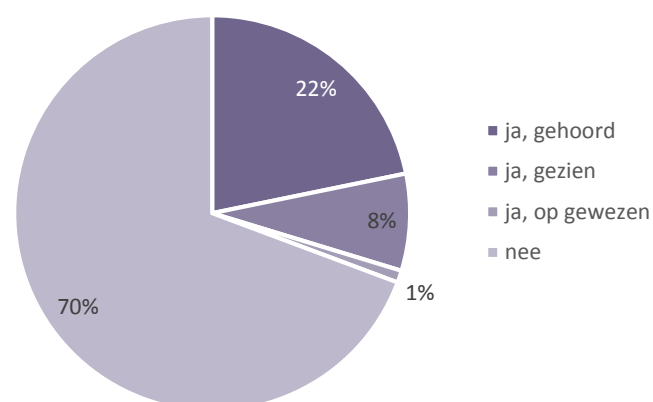
AARDGASVRIJ LANSINGERLAND

Drie op de tien weten dat gemeente bezig is met aardgasvrij wonen

Dertig procent van de inwoners heeft eerder al eens gehoord of gezien dat de gemeente bezig is met aardgasvrij wonen, het merendeel was hier echter nog niet van op de hoogte.

Figuur 6

Heeft u iets gehoord van de gemeente over aardgasvrij wonen?

Het aandeel inwoners dat gehoord heeft dat de gemeente Lansingerland bezig is met aardgasvrij wonen is het hoogst in Bleiswijk, in Bergschenhoek is dat aandeel het kleinst. 65-plussers en inwoners met een huurwoning zijn vaker dan gemiddeld op de hoogte dat de gemeente hiermee bezig.

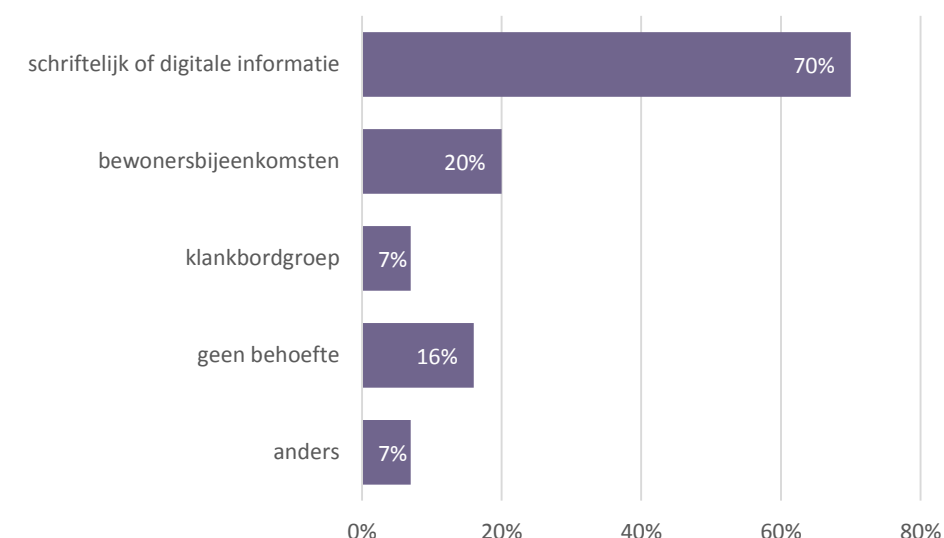
Inwoners van Berkel en Rodenrijs en inwoners jonger dan 45 jaar worden het liefst betrokken bij het aardgasvrij maken van Lansingerland door hier informatie over te ontvangen. Het merendeel van de inwoners met een huurwoning laat het aardgasvrij wonen liever over aan de gemeente en heeft er geen behoefte aan hier betrokken bij te worden.

Merendeel ontvangt liefst informatie

Er zijn verschillende manieren waarop de gemeente inwoners kan betrekken bij het aardgasvrij maken van Lansingerland. Het merendeel van de inwoners geeft de voorkeur aan het ontvangen van (schriftelijke of digitale) informatie over aardgasvrij wonen. Een vijfde praat graag mee en laat zich informeren tijdens bewonersbijeenkomsten, een klein aandeel denkt graag actief mee over de richting van het beleid in een klankbordgroep. Een op de zeven geeft aan dit liever aan de gemeente over te laten en wil niet betrokken worden.

Figuur 7

Hoe wilt u betrokken worden door gemeente?

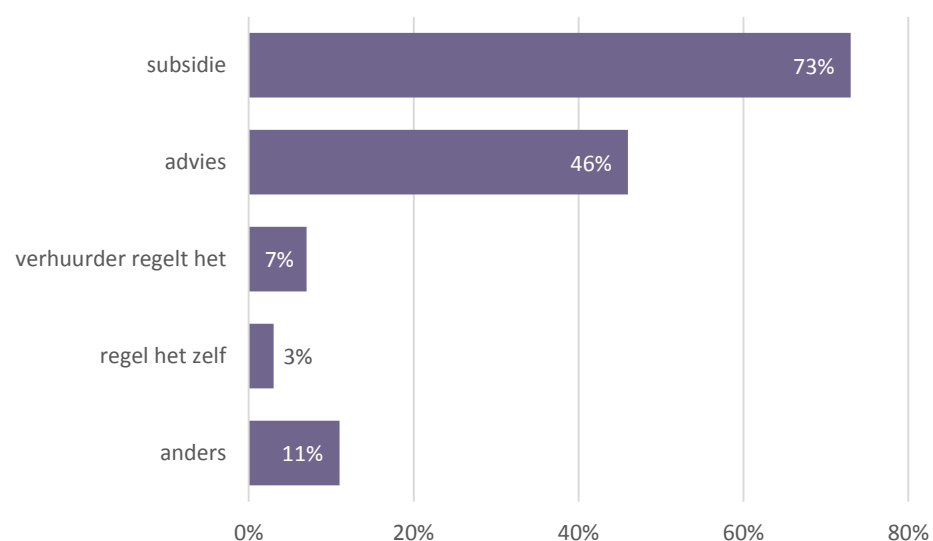
AARDGASVRIJ LANSINGERLAND

Inwoners verwachten subsidie van gemeente

De gemeente kan ondersteuning bieden bij het aardgasvrij maken van woningen. Driekwart van de inwoners verwacht van de gemeente subsidies om hun woning aardgasvrij te kunnen maken, iets minder dan de helft ontvangt graag advies hoe zij het beste hun woning aardgasvrij kunnen maken. Elf procent heeft nog een andere suggestie. Hier laten inwoners van zich horen die aardgasvrij wonen om diverse redenen geen goed idee vinden. Ook wordt genoemd dat de kosten voor het aardgasvrij maken van de woning niet bij de bewoners horen maar bij de overheid. Een aantal inwoners noemt dat de gemeente kan ondersteunen met een collectieve oplossing.

Figuur 8

Wat verwacht u van de gemeente bij het aardgasvrij maken van uw woning?

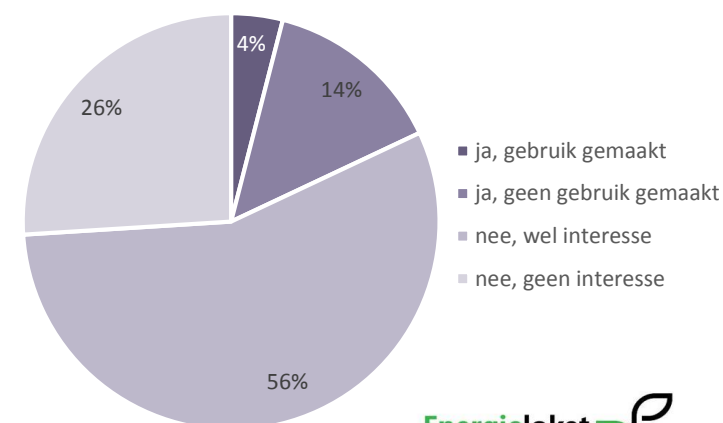
Woningeigenaren verwachten vaker advies en subsidies dan huurders. Zij laten het vaker over aan de verhuurder van hun woning en verwachten daarom niets van de gemeente. Inwoners met een huurwoning hebben minder vaak interesse in de mogelijkheden die Energieloket Lansingerland biedt. Het aandeel inwoners dat de website wel kent is hoger onder 65-plussers.

Energieloket Lansingerland

De meeste inwoners van Lansingerland waren nog niet bekend met het Energieloket Lansingerland, ruim de helft heeft wel interesse in de mogelijkheden die de website biedt. Vier procent heeft al eens gebruik gemaakt van de website, 14 procent was er wel mee bekend, maar heeft er niet eerder gebruik van gemaakt.

Figuur 9

Was u bekend met Energieloket Lansingerland?

Het Energieloket Lansingerland is een website waar inwoners van Lansingerland alles kunnen vinden over hoe ze kunnen besparen op energie. Er staan links op naar websites die informatie geven over diverse onderwerpen op het gebied van energiebesparing. Het Energieloket Lansingerland is een samenwerking van Gemeente Lansingerland, energiecoöperatie Nieuwe Lansinger Stroom en woningcorporatie 3B Wonen.

TENSLOTTE

Aan het einde van de peiling is aan de leden van Lansingerland Peilt gevraagd of zij nog suggesties hebben voor de gemeente Lansingerland als het gaat om aardgasvrij wonen. Hieronder is een selectie van de gegeven suggesties weergegeven.

- *"Kom met een collectief plan / aanpak voor de maatregel. Denk ook aan centrale voorzieningen zoals warmtepompen per blok, zonnepaneelparken. Ik denk dat er dan meer haalbaar en efficiënter is, dan dat ieder voor zich aan de gang gaat."*
- *"Blijf vooral realistisch nadenken. Wat heeft kapitaalverspilling voor zin als de rest van de wereld niet meedoet (bruinkool in Duitsland en Polen, Spanje legt op dit moment een gasnet aan --> Nederland moet weer het braafste jongetje van de klas zijn)."*
- *"Onderzoek de mogelijkheden van waterstofgas. Lansingerland is een dichtbebouwd gebied en ik denk dat het massaal inzetten op warmtepompen niet gewenst is i.v.m. het aanzicht van de woningen+ geluidoverlast. Daarnaast heeft het inbouwen van zo'n apparaat grote impact op bestaande woningen."*
- *"Teken protest aan in Den Haag over het van gas los moeten. Lansingerland moet een 'gaspardon' gemeente worden."*
- *"Niet te snel mee beginnen: waarschijnlijk wordt de doelstelling afgelast omdat het onhaalbaar blijkt/inzichten veranderen."*
- *"Gemeente hoeft niet per se voor te lopen t.o.v. landelijke activiteiten. Ook andere alternatieven zoals bijvoorbeeld waterstof in overweging nemen."*
- *"Dat de investering die gedaan moet worden een fundamentele bijdrage gaat leveren aan het mondiale klimaat. En niet omdat we als beste jongetje van de klas willen zijn met een effect dat niet eens meetbaar is."*
- *"Geen overhaaste besluitvorming, goed kijken naar wat andere pioniersgemeenten doen en welke lessen daar geleerd worden. Betrek bewoners per wijk/kern goed bij de planvorming voor voldoende draagvlak. Essentieel voor slagen plannen. Kijk tijdig naar mogelijkheden aansluiten bij plannen voor warmtenetten (bv restwarmte uit Rotterdamse haven)."*
- *"Doe het niet. Schijnoplossing die veel kost en waarvan het effect nihil is."*
- *"Aardgas vrij kan pas als er werkbare alternatieven zijn. Volgend kabinet draait deze plannen toch weer terug dus houd a.u.b. op met deze geld verslindende onzin!"*
- *"Richt u niet alleen om digitale communicatie en digitale loketten. Vaak is een persoonlijk gesprek over de mogelijkheden beter. Stel daarvoor mensen aan, of een soort van ambassadeurs. Waterstof is een manier die de consument relatief weinig kost. Ik heb begrepen dat alleen de brander in de cv vervangen moet worden. Het is makkelijk op te slaan."*
- *"Duw het de mensen niet door hun strot. Ik heb pas nieuwe Cv-ketel omdat ik na onderzoek op internet en navraag bij diverse installatiebedrijven tot de conclusie kwam dat warmtepompdrogers nog niet het antwoord zijn."*
- *"Maak duidelijk naar uw inwoners wat de mogelijkheden zijn. Uitleg waarom de gemeente een eventuele voorkeur heeft, ik hoop dat de discussie over de hoofden van de partij belangen gevoerd wordt."*
- *"Neem het voortouw om de gemeente te voorzien van windmolens, zonneparken, aardwarmte e.d. Voor een individu niet te doen maar als collectief kan heel veel. Kijk naar tuinders die met elkaar geothermie benutten. Zet langs A12 een stel windmolens."*
- *"Idealiter met gelijkblijvende lasten voor de burger. Het gaat om een collectief goed (CO2 vermindering) waarvan de baten collectief geïnd worden."*
- *"De gemeente zal het totaal aan woningen in Lansingerland in kaart moeten brengen of de woningen wel geschikt zijn om aardgas vrij te maken. Ik ben zelf Technisch adviseur, het zal in veel gevallen niet mogelijk zijn."*
- *"Tips wat je in de tussenperiode kan doen. Wat als je je CV wil vervangen, maar nog geen warmtepomp kan aanschaffen. Tips voor alternatieven van openhaarden niet op gas en die geen rook/milieuoverlast geven."*
- *"Laat je niet gek maken door politieke spelletjes. We zijn al 40 jaar woningen aan het isoleren en dat is pas gelukt voor 67% van de woningen. Je denkt toch niet echt dat we in 30 jaar van het gas af zijn?"*
- *"Hoe gaan we om met verplichte kosten i.v.m. andere zekering groepen voor het elektrisch koken á € 800,- Hoe gaan we om met de evt. verbouwkosten vanwege leidingwerk en andere bijkomende kosten?"*